

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **STATING, s. r. o.**, se sídlem Kostelec nad Orlicí, Na Spravedlnosti 1306, zastoupen Ing. Ivanem Ládreem, daňovým poradcem se sídlem Týniště nad Orlicí, Tyršovo nám. 240, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Hradci Králové**, se sídlem Hradec Králové, Horova 17, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2008, č. j. 6202/08-1200-604128, vedeném u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Ca 207/2008, o námitce podjatosti vznesené žalobcem,

t a k t o :

Předsedkyně senátu Mgr. Marie Kocourková a soudkyně JUDr. Magdalena Ježková a Mgr. Helena Konečná **n e j s o u v y l o u č e n y** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Ca 207/2008.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal u Krajského soudu v Hradci Králové žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 8. 2008, č. j. 6202/08-1200-604128. Krajský soud přípisem ze dne 4. 11. 2008 (doručeném žalobci prostřednictvím zástupce dne 19. 11. 2008) poučil účastníky řízení o složení senátu, který bude ve věci rozhodovat a dále o jejich právu vznést námitku podjatosti ve lhůtě jednoho týdne od doručení tohoto vyrozumění.

Na uvedené poučení reagoval žalobce podáním ze dne 23. 11. 2008, ve kterém uvedl, že namítá podjatost předsedkyně senátu Mgr. Marie Kocourkové, soudkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudkyně Mgr. Heleny Konečné, neboť senát v tomto složení rozhodoval ve věci žaloby o ochraně proti nezákonnému zásahu žalovaného ve formě daňové kontroly, vedené u Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 31 Ca 107/2007. Dle žalobce se jednalo o daňovou kontrolu, ze které vzešel dodatečný platební výměr a rozhodnutí žalovaného, které jsou předmětem nyní projednávané žaloby (sp. zn. 31 Ca 207/2008). Souvislost obou řízení spatřuje žalobce v tom, že je v nich uplatněna totožná námitka, a to, že daňová kontrola nebyla dosud řádným způsobem ukončena. V řízení vedeném pod sp. zn. 31 Ca 107/2007 pak rozhodl krajský soud o této námitce v rozporu se zákonem; jediným důvodem, proč nebyla v této věci podána kasační stížnost je skutečnost, že žalobce došel k závěru, že by s ohledem na aktuální judikaturu Nejvyššího správního

soudu ve věci nezákonných zásahů správních orgánů neměla z řady jiných důvodů naději na úspěch. Žalobce je nicméně přesvědčen, že má právo na nezaújaté projednání všech námitek uplatněných ve věci, aniž by byl předem znám výsledek rozhodnutí o některé z nich právě v důsledku rozhodování zúčastněných soudkyň v předchozím jednání o totožné věci.

K námitce podjatosti se vyjádřily žalobcem uvedené soudkyně v tom smyslu, že k projednávání věci ani k účastníkům sporu nemají žádný poměr. V kontextu ustanovení § 8 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) se necítí být vyloučeny z projednávání a rozhodování věci.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.* Obsahem citovaného ustanovení jsou tedy dva na sobě zcela nezávislé důvody vyloučení soudce. Soudce je především *ipso facto* vyloučen z projednávání a rozhodování věci, na níž měl podíl již v předchozím řízení správním či soudním. Vedle toho je pak důvodem vyloučení natolik objektivizovatelná míra osobního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu zavdává důvod k pochybnostem o nepodjatosti soudce. Důvodem k vyloučení soudce naopak nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávání věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Postup, kdy je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je tedy nutno chápat jako postup výjimečný a musí být vyhrazen jen závažným důvodům, které soudci alespoň potenciálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaújatě a spravedlivě.

V dané věci není sporu o tom, že žalobcem jmenované soudkyně již dříve rozhodovaly v jiném soudním řízení, jehož stranami byli totožní účastníci jako v právě projednávání věci. Šlo tedy o *jiné řízení* ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 *in fine* s. ř. s. K těmto případům se v minulosti již opakovaně vyjádřil Nejvyšší správní soud, a to například v rozsudku ze dne 19. 3. 2008, č. j. 6 Ads 123/2007 - 53 (dostupném z www.nssoud.cz), kde vyslovil, že „soudce není vyloučen z rozhodování věci, jestliže rozhodoval v jiných věcech téhož žalobce; to výslovně stanoví § 8 odst. 1 poslední věta s. ř. s.“ Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18 (publikovaného pod č. 53/2004 Sb. NSS) se dále podává, že „podíl soudce na rozhodování v předchozím soudním řízení ‘ ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., který zakládá důvod pro jeho vyloučení, se týká rozhodování soudce ve stejné věci u soudu nižšího stupně; předchozím soudním řízením ‘ tak není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala týchž účastníků.“ Z uvedeného lze tedy jednoznačně dovodit, že podíl na rozhodování v jiné soudní věci (byť

se shodnými účastníky), nemůže sám o sobě být důvodem pro vyloučení jmenovaných soudkyň z projednávání a rozhodnutí žaloby.

Dále se Nejvyšší správní soud věnoval výtce žalobce ohledně totožnosti námitek obsažených v obou řízeních vedených u krajského soudu. Tato námitka obsahově směřuje k tvrzení o identitě sporů, ve smyslu konceptu „*jádra sporu*“ užívaného v civilním procesním právu, který lze nepochybně aplikovat i ve správním soudnictví. K této problematice se již v minulosti zdejší soud vyslovil, a to například v usnesení ze dne 31. 5. 2006, č. j. Nao 7/2006 - 121 (dostupném z www.nssoud.cz). Za řízení se shodným jádrem sporu (coby podmínkou pro možné vyloučení soudce rozhodujícího ve více věcech týchž účastníků) označil případ, kdy soudce rozhodoval „*v zásadě o shodné stěžejní žalobní námitce a shodném předmětu sporu, přičemž jeho rozhodnutí bylo jedním z podkladů pro odůvodnění napadeného rozsudku*“. O takový případ se však v projednávané věci nejedná, neboť v předchozím řízení, zakončeném rozsudkem ze dne 23. 4. 2008, č. j. 31 Ca 107/2007 - 141, bylo rozhodováno ve věci ochrany před tvrzeným nezákonným zásahem správního orgánu (daňové kontrole), zatímco v nyní projednávané věci je předmětem řízení již konečné rozhodnutí (byť z výsledku daňové kontroly vycházející). Předmětem řízení vedeného dle ustanovení § 82 s. ř. s. (řízení na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu) je pouze (zjednodušeně řečeno) posoudit, zda ze strany orgánů veřejné moci dochází vůči žalobci v reálném čase k nějaké ingerenci a dále, zda je tato ingerence nezákonná. I za situace, kdy soud shledá, že se jedná o zásah, který není nezákonný, nepředjímá tím závěr o zákonnosti rozhodnutí z tohoto zásahu vzešlého. Pokud by snad i přesto určitá otázka, o níž si soud udělal úsudek již v řízení vedeném dle § 82 an. s. ř. s., byla rozhodnou i v řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí, nic žalobci nebrání předložit její posouzení Nejvyššímu správnímu soudu v rámci kasační stížnosti proti tomuto nově vydanému rozsudku (nebylo-li o ní touto cestou rozhodnuto již v předchozím soudním řízení). Přijetí argumentace žalobce by vedlo ostatně ke zcela absurdním a nežádoucím důsledkům, kdy by například soudci krajského soudu byli vyloučeni z dalšího rozhodování ve věci poté, co by jimi dříve vydané rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem bez toho, že by se kasační soud vyjádřil k určité části argumentace, o níž se zrušené rozhodnutí opíralo a s níž by žalobce nebyl srozuměn.

Důvody formulované žalobcem tak nejsou způsobilé založit pochybnosti o nepodjatosti soudkyň, které mají v dané věci rozhodovat. Žalobce současně žádné jiné relevantní důvody podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. neuvedl a jmenovaným soudkyním ani nejsou známy. Vzhledem k tomu, že samy tyto soudkyně se necítí být z projednávání a rozhodnutí věci vyloučeny (viz jejich vyjádření na čl. 35 a 36 spisu) a tato skutečnost nevyplývá ani ze soudního spisu, neshledal Nejvyšší správní soud návrh žalobce na vyloučení soudkyň z projednávání a rozhodování této věci důvodným. Se zřetelem k výše uvedenému proto Nejvyšší správní soud rozhodl o námitce podjatosti tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu